

KULTURNYHETER • 30 JUNI, 2021

Ledtrådar till Borås

Paulina Sokolow

När textilstaden firar 400 år gör man det som konstnärligt föredöme. Paulina Sokolow har besökt Boråsbiennalen.

Inne i dunklet i det innersta rummet i Textilmuseet i Borås rullar en dokumentär på en stor ljusskärm. En person föreläser om vävproduktion i den före detta portugisiska kolonin Guinea-Bissau vid den västafrikanska kusten. I suggestiva sekvenser med 3D-effekt och överlappande bildövergångar syns intrikata mönster i förföriska färgharmonier växa fram i en stötvis framåtrörelse. Händer rör sig flinkt över bildytan och bildflödet vävs samman med den pågående föreläsningen.

Verkets titel, *Quantum Creole*, för ihop två abstrakta begrepp: kvanten, den minsta möjliga fysiska enheten i en interaktion, och kreolisering, en sociologisk term som avser en process där olika kulturer genom globala rörelser, frivilliga såväl som påtvingade, runnit in i varandra och bildat instabila hybridkulturer, såväl språkligt som i de framväxande mönstren. De kreolska folken i Västafrika vävde in kodade budskap om socialt och politiskt motstånd i textilierna, som en motkraft mot kolonistörernas språk och teknologier.

Konstnären Filipa César's trollbindande verk blir till ett perfekt relä som kopplar upp Borås med dess textila och merkantila historia mot världen. Staden, mest förknippad med sin textilindustri, grundades i själva verket som ett svar på en växande yrkesgrupps alltmer prekära situation: knallarnas. Dessa var från början bönder som under vintern drygade ut sina inkomster genom att vandra runt i regionen och sälja av egenproducerat hantverk, utom synhåll för statskassan och skatteindrivarna. De blev illa sedda, både av ortsbefolkningen och av kronan. År 1620 fick de kungligt beskydd genom att Gustaf II Adolf lät grunda staden Borås där knallarna legaliserades. Precis som slavarna i Guinea Bissau, utvecklade de ett eget unikt kodspråk – månsing, varifrån ord som "spänn", "lack" och "fika" har permanentats in i vardagsvenskan.

Boråsbiennalen är en utveckling av tidigare års skulpturbiennaler och cureras under stadens 400-årsjubileum av Ulrika Flink och Amanprit Sandhu. Under titeln *Deep listening for longings* har de bjudit in ett tjugotal konstnärer från hela världen, en imponerande kraftsamling för en mellanstor svensk stad och ett i dessa kulturslimmade tider nästan rörande förtroende mellan Borås kulturförvaltning och de fristående curatorerna. Titeln tolkar jag som en uppmaning att lyfta fram lyssnandets praktik i en värld där tjattret förvrängs och förgiftas på det talade ordets kapitalistiskt ägda arenor. Verken återfinns dels i en vacker och innehållsrik utställning inne i konsthallen, dels i en mindre presentation på textilmuseet, men framför allt ute i stadens offentliga rum. De textila undertexterna går som en röd tråd genom biennalen, med sin sinnligaste höjdpunkt i form av en gigantisk skimrande, svävande väv av Janet Echelman uppspänd högt över Stora torget och med Sjuhäradsbrunnen under sig. Som ett minnesmoln över stadens inspunna plats i världens handelsnät och migrationsrörelser med textilen som blodmlopp.

Att placera ut verk i offentligheten är alltid en utmaning. Ibland lyckas det, som med Echelmans verk, men ofta blir de tekniska och säkerhetsmässiga utmaningarna för stora. Antingen äts verkens kraft upp av osnygga lösningar – eller ännu värre. Joe Namys blå textilridå, placerad som en portal in till den grönskande stadsparken, tillverkad efter konstnärens uppmaning till Boråsborna att lämna in blå tyger till det kollektiva verket, brändes upp bara något dygn efter vernissagen.

Av alla verk är det en serie textilverk av Göteborgsduon Norberg & Sundén som gör starkast intryck. I en halvcirkel hänger "målningar" med fragment och symboler ur Borås egen historia. Från loggor ur postorderkataloger, silhuetter av natur och konsumtion, sammanvävt med berättelser om arbetskraftens villkor. Med sin flödande associativa arkivsökande praktik, visar de hur minne och kunskap kan frammanas genom fingertopps beröring av tråd.

Borås Art Biennial är ett föredöme att studera närmare för alla kulturborgarråd som frågar sig hur en konststatsning kan bli både relevant och engagerande: Gräv där du står, öppna upp för världen och ge uppdraget till konstspecialister och inte till sponsororienterade eventkonsulter.

Borås Art Biennial

Pågår 29 maj–26 september.

Paulina Sokolow
Kulturredaktör och konstvetare.
kultur@flamman.se

Extremväder som sommarens eldstormar på Hawaii är här för att stanna.
Foto: Matthew Thayer/AP.

Ser vi nu den moderatledda regeringens största kris framför oss? Då tänker jag inte främst på koranbränningar, förhöjt terrorhot och utebliven Natoanslutning, utan på den totala oförmågan att hantera klimatkrisens effekter på vårt samhälle. För var har Ulf Kristersson (M), Ebba Busch (KD), Johan Persson (L) och Jimmie Åkesson (SD) varit under sommaren då tågen spårade ur, Åre översvämmades, E6:an i Skåne spärrades

Visa hela artikeln

KULTUR • 02 SEPTEMBER, 2023

Diagnos direkt – vad får det lov att vara?

 Fanny Åström

Blondinbella på sin höjd: utsedd till näringslivets mäktigaste kvinna 2018.
Foto: Fredrik Sandberg/TT.

Fanny Åström ser Blondinbellas mentala hälsa genomgå en förädlingsprocess från grådassig depressivitet till TV-mässig entreprenörssjuka.

Influeraren Isabella "Blondinbella" Löwengrips personliga varumärke är att vara en lyckad entreprenör. Men under de senaste åren har bilden smutsats ned av det hon själv kallar för "kraschen", vilket i korta drag innebar att hon avslöjades med att ljuga om besöksiffrorna på sin blogg. Företagen hon hade

Visa hela artikeln

KOMMENTAR/KULTUR • 01 SEPTEMBER, 2023

Paulina Sokolow: Kulturministern som fick kulturen att tystna

Foto: Janerik Henriksson/TT.

Trots att taket bokstavligen faller ihop på Sveriges museer kunde kulturminister Parisa Liljestrand inte utlova mer än en ny utredning. Men även vänstersidan bär skuld för situationen.

Det har varit en nattsvart vecka för kulturen i Sverige. Inte mindre än två chefer för Nationalmuseum, den förra och den tillförordnade, larmade i media om att museet kan komma att behöva stängas till följad av skenande kostnader. Göteborgs

Visa hela artikeln

Flammans veckobrev

Låt Flamman sammanfatta veckan som gått. Prenumerera på vårt nyhetsbrev och häng med i vad som händer.

Genom att fylla i och skicka detta formulär godkänner du Flammans [personuppgiftspolicy](#).

E-post

Prenumerera!

Flamman

Flamman är Sveriges äldsta socialistiska tidning. Den startades i Malmfålen 1906 som en rösträttstidning och är i dag partipolitiskt obunden.

Chefredaktör och ansvarig utgivare: Leonidas Aretakis
Nyhetsredaktör och marknadsansvarig: Jacob Lundberg
Kulturredaktör: Paulina Sokolow
Utrikesredaktör: Jonas Elvander

Innehåll

Inrikes

Utrikes

Kultur

Opinion

Sidor

Om Flamman

Annonsera i Flamman

Stötta Flamman!

E-tidningen

Personuppgiftspolicy